

Zatwierdzam

GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA

dr inż. Andrzej Jagusiewicz

GŁÓWNY INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

RAPORT

**o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym
i elektronicznym w 2011 roku**

Warszawa, czerwiec 2012 r.

Janek
kopia
1/11

Wstęp

Zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczą dane, roczny raport o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Raport za 2011 rok jest już szóstym Raportem obrazującym stan funkcjonowania gospodarki zużyтым sprzętem sporządzonym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zakres rocznego raportu został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie (Dz. U. Nr 132, poz. 1092). Zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia raport obejmuje:

- 1) część opisową zawierającą:
  - a) informacje o ilości wpisanych i wykreślonych podmiotów z rejestru,
  - b) informacje o umowach zawartych pomiędzy wprowadzającymi sprzęt a organizacjami odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - c) informacje o prowadzonych procesach odzysku oraz zdolnościach przetwórczych zakładów przetwarzania oraz instalacji, w których prowadzony jest recykling bądź inne niż recykling procesy odzysku,
  - d) informacje i wnioski o istniejącym systemie zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych,
  - e) informacje o ilości zebranego zużytego sprzętu, odpadów poddanych recyklingowi i innym niż recykling procesom odzysku oraz osiągniętych poziomach zbierania, odzysku i recyklingu,
  - f) opis przeprowadzonych kontroli zawierający wskazanie ilości podmiotów skontrolowanych — oddzielnie dla prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu i oddzielnie dla pozostałych przedsiębiorców oraz wyniki tych kontroli;
- 2) tabele zawierające informacje o funkcjonowaniu systemu gospodarki zużyтым sprzętem, których wzory są określone w załączniku nr 1 i 2 do raportu.

Ustawa o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym nakłada na wszystkie zarejestrowane podmioty obowiązek sporządzania i przekazywania do GIOŚ sprawozdań półrocznych oraz rocznych, które są podstawą do sporządzenia przedmiotowego raportu.

1. Informacje o ilości wpisanych i wykreślonych podmiotów z rejestru

§ 4. pkt 1. lit. a rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Od dnia 1 lipca 2006 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi rejestr przedsiębiorców i organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Na dzień 31 grudnia 2011 r. do rejestru wpisanych było **13001** przedsiębiorców, w tym:

- **4597** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu,
- **10458** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu,
- **161** przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania,
- **99** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu,
- **12** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku,
- **8** organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W 2011 r. do rejestru GIOŚ wpisano:

- **986** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu,
- **1941** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu,
- **29** przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania,
- **17** przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu,
- **1** przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku.

Należy w tym miejscu wyjaśnić, że wiele podmiotów prowadzi działalność w kilku zakresach jednocześnie np. wprowadzająco-zbierający, zbierająco-przetwarzający i prowadzący działalność w zakresie recyklingu.

W 2011 r. w związku ze złożonymi przez przedsiębiorców wnioskami o wykreślenie z rejestru, z powodu zakończenia działalności gospodarczej podlegającej obowiązkowi wpisu do rejestru, wykreślono z niego **292** podmioty.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wszczął w 2011 r. **724** postępowań w sprawie wykreślenia z rejestru wprowadzających sprzęt w związku z nieuiszczeniem opłaty rocznej.

W wyniku wpłacenia wymaganej opłaty i złożenia przez przedsiębiorców wyjaśnień GIOŚ umorzył **594** wszczętych postępowań, a **130** przedsiębiorców wykreślił z rejestru.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreśla z rejestru z urzędu w drodze decyzji również w przypadku: stwierdzenia rażących nieprawidłowości w wykonywaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy, nie wniesienia wymaganego zabezpieczenia finansowego, stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami. W 2011 roku GIOŚ wszczął **264** takie postępowania, w wyniku których wykreślił z rejestru **212** przedsiębiorców.

W 2011 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreślił z rejestru, w drodze decyzji administracyjnej 1 organizację odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego w związku z nieutrzymywaniem przez nią na odrębnym rachunku bankowym kapitału własnego w wysokości co najmniej połowy minimalnego kapitału zakładowego.

Podsumowując Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykreślił łącznie w 2011 r. z rejestru **633** przedsiębiorców i **1** organizację odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Tab. 1

Przedsiębiorcy wykreśleni z rejestru w 2011 r.

Lp.	Rodzaj przedsiębiorcy	Liczba wykreślonych przedsiębiorców	
		Na własny wniosek	Z urzędu przez GIOŚ
1	wprowadzający sprzęt	79	107
2	zbierający zużyty sprzęt	157	171
3	wprowadzający i zbierający zużyty sprzęt	45	57
4	prowadzący zakład przetwarzania i zbierający zużyty sprzęt	9	6
5	prowadzący działalność w zakresie recyklingu i innych niż recykling procesów odzysku	2	0
6	organizacja odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego	0	1
Razem		292	342

2. Informacje o umowach zawartych pomiędzy wprowadzającymi sprzęt a organizacjami odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego

§ 4. pkt 1, lit. b rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Wśród 4597 zarejestrowanych przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wprowadzania sprzętu elektrycznego i elektronicznego na koniec 2011 r. 759 samodzielnie realizowało obowiązki związane z gospodarowaniem odpadami zużytego sprzętu określone w przepisach ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. liczba zawartych umów z organizacjami odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego kształtowała się następująco:

- Biosystem Elektrorecykling Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 1090
- Auraeko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 883
- CCR RELECTRA Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 814
- TOM Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 281
- Electro-System Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 247
- ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 203
- Drop Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 162
- Europejska Platforma Recyklingu Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A. – 158

3. Informacje o prowadzonych procesach odzysku oraz zdolnościach przetwórczych zakładów przetwarzania, oraz instalacji, w których prowadzony jest recykling bądź inne niż recykling procesy odzysku

§ 4. pkt 1 lit. c rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Zgodnie z definicją zakładu przetwarzania zawartą w ustawie o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz załącznikiem numer 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tj. Dz. U. 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.) w zakładach przetwarzania prowadzone są procesy R 14 i R15. Na 161 przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania ich łączna zdolność przetwórcza wynosi 589 364,22 Mg/rok i jak wynika z danych zawartych w Raporcie (zał. Nr 1) jest wystarczająca do przetworzenia zebranego zużytego sprzętu.

Natomiast art. 30 ust. 4 i 5 ustawy o ZSEiE określa, że do obliczania poziomów odzysku (innego niż recykling) zużytego sprzętu do odzysku zalicza się procesy odzysku oznaczone jako R1–R9 w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach, natomiast przy obliczaniu poziomów recyklingu zużytego sprzętu do recyklingu zalicza się procesy odzysku oznaczone jako R2–R9. Na 99 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie recyklingu ich łączna zdolność przetwórcza wynosi 5 503 469,50 Mg/rok. Natomiast w przypadku 12 przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku, ich łączna zdolność przetwórcza wynosi 495 490 Mg/rok. W ocenie GIOŚ, moc przetwórcza instalacji do odzysku i recyklingu w zupełności wystarczy do zagospodarowania odpadów powstających w wyniku przetwarzania zużytego sprzętu. Potwierdzeniem tego faktu jest również informacja zawarta w załączniku numer 2 do niniejszego raportu, która przedstawia fakt osiągnięcia przez wprowadzających sprzęt i organizacje odzysku wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów powstałych z przetworzenia zużytego sprzętu.

4. Informacje o ilości zebranego zużytego sprzętu, odpadów poddanych recyklingowi i innym niż recykling procesom odzysku oraz osiągniętych poziomach zbierania, odzysku i recyklingu

§ 4. pkt 1 lit. e rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie

Tabelaryczne zestawienie danych dotyczących ilości wprowadzonego sprzętu, zebranego zużytego sprzętu oraz przetworzonego zużytego sprzętu zawiera załącznik 1 do niniejszego raportu. Natomiast tabelaryczne zestawienie danych dotyczące masy odpadów pochodzących ze zużytego sprzętu poddanych odzyskowi i recyklingowi oraz zużytego sprzętu użytego ponownie w całości zawiera załącznik 2 do niniejszego raportu.

Dane do załącznika 1 generowane są z następujących sprawozdań przekazywanych przez przedsiębiorców i organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

- sprawozdanie o ilości i masie sprzętu wprowadzonego do obrotu na terytorium kraju (kolumna 4 w dziale II, 3 i 4 w dziale III oraz 4 w dziale 4),
- sprawozdanie o masie zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu (kolumna 3 i 4),
- sprawozdanie o przetworzonym zużytym sprzęcie (kolumna 4).

Dane do załącznika 2 generowane są z następujących sprawozdań przekazywanych przez przedsiębiorców i organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego zarejestrowane w rejestrze:

- sprawozdanie o masie zużytego sprzętu zebranego, poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz unieszkodliwianiu, o symbolu OŚ – SEE2 (kolumna 3, 5, 6 i 7 w dziale II i III sprawozdania),
- sprawozdanie o przetworzonym zużytym sprzęcie (kolumna 5).

Dane uwidocznione w załączniku numer 2 informują o sfinansowaniu działań związanych z zagospodarowaniem odpadów zużytego sprzętu i wynikają wprost z zaświadczeń wydawanych przez zakłady przetwarzania dla wprowadzających sprzęt oraz dla organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Jak wynika z analizy danych w 2011 r. na terytorium Polski wprowadzono łącznie 515 666 828,90 kg sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Największą masę sprzętu – 245 733 118,57 kg – wprowadzono w grupie 1 – Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (47,65 % łącznej masy) oraz w grupie 3 – Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny 61 423 103,08 kg (11,91 % łącznej masy). Istotny udział w masie wprowadzanego sprzętu stanowi również sprzęt z grupy 4 – Sprzęt audiowizualny, którego wprowadzono 58 220 022,32 kg – (11,29 % wprowadzonej masy sprzętu). Najmniej wprowadzono sprzętu zaklasyfikowanego do grupy 10 – Automaty do wydawania – 3 102 719,24 kg (0,6 % łącznej masy wprowadzonego sprzętu).

Masa sprzętu wprowadzona przez wprowadzających, którzy nie zawarli umów z organizacjami odzysku wynosiła 6 239 568,63 kg, co daje 1,21 % w udziale rynku pod kątem masy wprowadzonego sprzętu.

W zakresie zbierania zużytego sprzętu w 2011 r. łącznie zebrano 143 339 761,04 kg zużytego sprzętu, w tym z gospodarstw domowych 135 648 180,67 kg, co stanowi 94,63% masy zebranego zużytego sprzętu, a z innych źródeł niż gospodarstwa domowe 7 691 580,37kg, co stanowi 5,36 % masy ww. sprzętu. Najwięcej zużytego sprzętu zebrano w grupie 1 – Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, tj. 64 749 198,18 kg, co stanowi 45,17% masy zebranego zużytego sprzętu oraz w grupie 3 – Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, tj. 24 177 287,88 kg, co stanowi 16,87 % masy zebranego zużytego sprzętu. Istotny udział w masie zebranego zużytego sprzętu stanowi również sprzęt audiowizualny z grupy 4, tj. 18 962 859,76 kg, co stanowi 13,23 %. Najmniej zużytego sprzętu zebrano w grupie 10 – Automaty do wydawania, tj. 338 332,60 kg, co stanowi 0,23 % masy zebranego zużytego sprzętu.

W 2011 r. osiągnięto poziom zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w wysokości 27,80 %, w tym poziom zbierania sprzętu z gospodarstw

domowych wynosił 26,30 %. **W przeliczeniu na jednego mieszkańca zebrano 3,55 kg zużytego sprzętu** (przyjmując liczbę ludności w 2011 r. 38 200 tys. osób – źródło GUS). W poprzednich latach poziom zbierania zużytego sprzętu w przeliczeniu na mieszkańca kształtował się w następujący sposób: 2010 r. – 2,80 kg zużytego sprzętu, 2009 r. – 2,70 kg zużytego sprzętu, 2008 r. - 1,48 kg zużytego sprzętu, 2007 r. – 0,71 kg zużytego sprzętu, 2006 r. – 0,13 kg zużytego sprzętu. W 2011 r. osiągnięto poziom zbierania zużytego sprzętu z innych źródeł niż gospodarstwa domowe w wysokości 0,2 %.

W analizowanym okresie przetworzono łącznie 151 858 960,96 kg zużytego sprzętu, najwięcej w grupach: 1 – Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego 74 497 539,60 kg co stanowi 49,05 % masy przetworzonego zużytego sprzętu, natomiast najmniej, tj. 156 365,50 kg, w grupie 10 – Automaty do wydawania (0,10 %).

Całkowita masa odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych w 2011 r. procesowi recyklingu wyniosła 129 054 172,80 kg. W największym stopniu procesowi recyklingu poddano masę odpadów powstałych ze zużytego sprzętu z grupy 1 – Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (70 256 742,70 kg, co stanowi 54,44% masy odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych procesowi recyklingu). Najmniejszą masę odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych procesowi recyklingu stanowiły odpady z grupy 10 – Automaty do wydawania (17 919,50 kg, co stanowi 0,01 %).

Natomiast całkowita masa odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych procesowi odzysku innego niż recykling wyniosła 816 115,00 kg, przy czym największą część, tj. 373 675,00 kg, stanowią odpady powstałe ze zużytego sprzętu z grupy 1 – Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego (45,78 % całkowitej masy odpadów powstałych ze zużytego sprzętu poddanych procesowi odzysku innemu niż recykling). W 2011 r. nie poddano procesowi odzysku innemu niż recykling odpadów powstałych z przetwarzania zużytego sprzętu z grupy 5 – sprzęt oświetleniowy w postaci źródeł światła, oraz grupy 10 – Automaty do wydawania.

Masa zużytego sprzętu przekazanego do ponownego użycia wynosiła 582 257,00 kg. Największą masę sprzętu przeznaczonego do ponownego użycia stanowił sprzęt z grupy 3 – Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny 215 344,00 kg (co stanowi 36,98 %).

Tab. 2

**Poziom zbierania w 2011 r. sprzętu elektrycznego
i elektronicznego w poszczególnych grupach.**

Lp.	Numer i nazwa grupy wprowadzonego sprzętu, z którego powstał zużyty sprzęt	Całkowita masa wprowadzonego sprzętu [kg]	Całkowita masa zebranego zużytego sprzętu [kg]	Osiągnięty poziom zbierania zużytego sprzętu [%]
	1	2	3	4
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	245 733 118,57	64 749 198,18	26,35
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	46 147 617,60	13 699 559,65	29,68
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny	61 423 103,08	24 177 287,88	39,36
4	Sprzęt audiowizualny	58 220 022,32	18 962 859,76	32,57
5	Sprzęt oświetleniowy rodzaje: 2 - 5	5 743 133,81	2 991 698,70	52,09
	Sprzęt oświetleniowy rodzaje: 1 i 6	28 056 166,37	3 069 878,08	10,94
6	Narzędzie elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych	49 846 357,63	11 498 070,98	23,07
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	7 835 428,85	2 813 344,46	35,90
8	Przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów	4 501 457,18	481 450,46	10,69
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli	5 057 704,25	558 080,29	11,03
10	Automaty do wydawania	3 102 719,24	338 332,60	10,90
ŁĄCZNIE		515 666 828,90	143 339 761,04	27,80

5. Informacje i wnioski o istniejącym systemie zbierania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych

§ 4. pkt 1 lit. d rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Podsumowując przedstawione powyżej informacje dotyczące osiągniętych poziomów zbierania, odzysku i recyklingu należy wskazać na kilka ważnych elementów. Pierwszym i podstawowym elementem, który należy podkreślić jest to, że poziomy zbierania, odzysku i recyklingu obliczone zostały w oparciu o dane przekazane w przesłanych przez przedsiębiorców oraz organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego sprawozdaniach. W 2011 r. do bazy zostały wprowadzone dane z **27 534** sprawozdań, a według szacunków GIOŚ powinno to być ponad 30 tysięcy. Dlatego corocznie GIOŚ dokonuje również weryfikacji przedsiębiorców w zakresie nie przesyłania wymaganych przepisami ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym sprawozdań. W 2011 r. wystosowano ponad 3380 wezwań do przedsiębiorców o przedłożenie brakujących sprawozdań, a następnie z powodu braku odpowiedzi ze strony części przedsiębiorców lub nie podjęcia przez nich korespondencji przygotowano ponad 160 zawiadomień w celu wszczęcia postępowania zmierzającego do wykreślenia zbierającego zużyty sprzęt z powodu trwałego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej. Jednak fakt wykreślenia przedsiębiorcy nie skutkuje przedłożeniem brakujących sprawozdań, a to właśnie z danych ze sprawozdań od zbierających wyliczany jest poziom zbierania w przeliczeniu na mieszkańca kraju. Drugim nie mniej ważnym elementem jest rzetelność danych przekazywanych do GIOŚ w sprawozdaniach, które to dane przekładają się bezpośrednio na wyniki prezentowane w niniejszym raporcie. Niestety pomimo 6 lat funkcjonowania systemu gospodarowania zużyтым sprzętem wielu przedsiębiorców oraz organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego w dalszym ciągu popełnia błędy przy sporządzaniu sprawozdań. W związku z powyższym GIOŚ w pismach skierowanych do przedsiębiorców bądź organizacji odzysku wskazuje na popełnione błędy oraz zobowiązuje do przesyłania korekt błędnie sporządzonych sprawozdań. W 2011 r. wystosowano blisko 3500 pism w tym zakresie.

Analizując dane zawarte w sprawozdaniach – wykaz zakładów przetwarzania należy wskazać, że na 161 zakładów przetwarzania figurujących w rejestrze GIOŚ, tylko **82** z nich zawarło jedną lub więcej umów z wprowadzającymi sprzęt lub organizacjami odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Wobec powyższego w prawie połowie zakładów przetwarzania wpisanych do rejestru GIOŚ żaden wprowadzający nie finansował zagospodarowania odpadów zużytego sprzętu. Fakt ten przedkłada się również na różnicę

mas sprzętu uwidacznianą na zaświadczeniach o zużyтым sprzęcie (zaświadczenia o masie przetworzonego zużytego sprzętu wystawiane są dla wprowadzających sprzęt, którzy zawarli umowy z prowadzącymi zakłady przetwarzania bądź organizacjami odzysku) i na sprawozdaniach o przetworzonym zużyтым sprzęcie (sprawozdania uwzględniają masę przetworzonego zużytego sprzętu wynikającą z zaświadczeń wystawianych wprowadzającym o zużyтым sprzęcie oraz pozostałą masę zużytego sprzętu przetworzoną w zakładzie przetwarzania). Tendencja taka utrzymuje się od samego początku istnienia systemu zagospodarowania zużytego sprzętu. Dodatkowo jak wynika z przesłanych sprawozdań nie wszystkie zakłady przetwarzania pomimo posiadanej decyzji oraz przystosowania do wymogów ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w 2011 roku prowadziły działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu.

Zauważony w 2011 roku wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów w szczególności zbierających zużyty sprzęt dotyczy przede wszystkim przedsiębiorców prowadzących działalność nieprofesjonalną w zakresie zbierania zużytego sprzętu tj. sprzedawców detalicznych, aptek i punktów aptecznych.

Porównując dane z roku 2011 w stosunku do roku 2010 można wyciągnąć następujące wnioski:

- Masa wprowadzonego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w 2011 roku jest większa o ponad 5 %, niż masa sprzętu wprowadzonego w 2010 r. Wynika to głównie ze zwiększonego popytu wewnętrznego w Polsce oraz lepszej koniunktury na rynku i niewielkiego wzrostu gospodarczego. Warto jednak zaznaczyć, że będzie to skutkowało koniecznością sfinansowania przez wprowadzających zebrania większej masy zużytego sprzętu w 2012 r.
- Masa zebranego zużytego sprzętu w 2011 r. jest o ponad 20 % większa od masy zużytego sprzętu zebranego w 2010 r.. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest zmiana rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów zbierania zużytego sprzętu (Dz. U. z 2011 r. Nr 3, poz. 5). Ww. Rozporządzenie podniosło poziomy zbierania z 24 % na 35 % dla sprzętu ujętego w grupach 1 – 4, 5 rodzaj 6, 6, 7 i 9, dla źródeł światła ujętych w grupie 5, rodzaje 2 – 5 poziom zbierania został podniesiony z 40 do 43% oraz dodatkowo ustanowiono poziom zbierania dla wyrobów medycznych przeznaczonych dla gospodarstw domowych na poziomie 35 %.

- Analiza funkcjonowania systemu gospodarki zużyтым sprzętem prowadzi do jeszcze jednego wniosku. Porównanie danych w tabeli numer 1 w zakresie zebranego zużytego sprzętu przez zbierających oraz przetworzonego zużytego sprzętu przez przetwarzających wyraźnie wskazuje, że część zbierających zużyty sprzęt nie przedłożyła wymaganych sprawozdań do GIOŚ, co skutkuje zmniejszonym współczynnikiem zbiórki w przeliczeniu na mieszkańca. Masa przetworzonego zużytego sprzętu jest porównywalna do masy odpadów powstałych z jego przetworzenia i osiągniętych poziomów odzysku i recyklingu (tabela w załączniku numer 2), które to dane wynikają z zaświadczeń o zużyтым sprzęcie, jakie zakład przetwarzania sporządza dla wprowadzających sprzęt i organizacji odzysku. Gdyby sprawozdania o masie zebranego i przekazanego do prowadzącego zakład przetwarzania zużytego sprzętu były sporządzane wyłącznie przez zakłady przetwarzania, to opierając się na danych z tych sprawozdań w opinii GIOŚ osiągnięty poziom zbierania przekroczyłby poziom wymagany Dyrektywą WEEE - czyli 4 kg na mieszkańca. Przy obecnej liczbie zarejestrowanych przedsiębiorców zbierających zużyty sprzęt (ponad 10 000), bliskich terminach przedkładania sprawozdań i sporządzania raportu niemożliwe jest wyegzekwowanie od zbierających zużyty sprzęt terminowego przesyłania rzetelnie sporządzonych sprawozdań.

6. Opis przeprowadzonych kontroli prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu

§ 4. pkt 1, lit. f rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Ustawa o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym zobowiązuje wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska do przeprowadzenia co najmniej raz w roku kontroli zakładu przetwarzania.

W stosunku do 2010 r. liczba funkcjonujących zakładów przetwarzania wzrosła o 14 podmiotów. W 2011 r. liczba zakładów przetwarzania funkcjonujących w rejestrze GIOŚ wynosiła 161. Przy czym kilku przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie przetwarzania, zarejestrowanych w rejestrze GIOŚ, prowadzi działalność w dwóch i większej liczbie miejsc, zlokalizowanych w różnych województwach, w których jest przetwarzany zużyty sprzęt. Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska w 2011 r. przeprowadzili łącznie 152 kontrole zakładów przetwarzania.

Różnica między liczbą zakładów przetwarzania funkcjonujących w rejestrze GIOŚ na koniec 2011 r., a liczbą skontrolowanych zakładów przetwarzania wynika z dwóch faktów.

Po pierwsze należy zauważyć, że w 2011 r. GIOŚ wydał 9 ostatecznych decyzji o wykreśleniu z rejestru przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie przetwarzania zużytego sprzętu na wniosek przedsiębiorcy. Po wtóre część zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego została zarejestrowana w rejestrze GIOŚ pod koniec roku 2011 r., i ich pierwsze kontrole planowane są na rok 2012.

Tab. 3

**Liczba zakładów przetwarzania i przeprowadzonych kontroli wioś
z podziałem na poszczególne województwa.**

Lp.	WIOŚ	Liczba przedsiębiorców prowadzących zakłady przetwarzania funkcjonujących w rejestrze GIOŚ w 2011 r.	Liczba kontroli zakładów przetwarzania
1	Dolnośląski	9	10
2	Kujawsko-Pomorski	10	8
3	Lubelski	4	3
4	Lubuski	11	12
5	Łódzki	14	13
6	Małopolski	14	16
7	Mazowiecki	32	24
8	Opolski	3	7
9	Podkarpacki	3	3
10	Podlaski	7	7
11	Pomorski	4	4
12	Śląski	23	19
13	Świętokrzyski	1	1
14	Warmińsko-Mazurski	5	5
15	Wielkopolski	18	16
16	Zachodniopomorski	3	4
Razem		161	152

Na **152** kontrole zakładów przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego jedynie w **73** nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Liczba kontroli

zakładów przetwarzania, w których stwierdzono nieprawidłowości, w stosunku do 2010r., utrzymuje się na podobnym poziomie.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nie przesyłania do GIOŚ, bądź nierzetelnego sporządzania sprawozdań i zaświadczeń,
- braku ewidencji odpadów lub prowadzenia ewidencji nierzetelnie,
- przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego podmiotom nie wpisanym do rejestru GIOŚ,
- nie przesyłania do Urzędu Marszałkowskiego zbiorczych zestawień danych o odpadach i sposobach postępowania z nimi oraz zbiorczych zestawień informacji o zakresie korzystania ze środowiska,
- magazynowania odpadów niezgodnie z posiadaną decyzją,
- nie usuwania niezwłocznie z przyjętego zużytego sprzętu składników niebezpiecznych, materiałów i części składowych.

Na 152 kontrole zakładów przetwarzania w 148 spełnione były wymogi techniczne zawarte w ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Jedynie w 2 przypadkach stwierdzono niedostosowanie do wymagań dotyczących wyposażenia miejsca magazynowania zużytego sprzętu wynikających z art. 45 ww. ustawy i w 2 przypadkach niedostosowanie do wymagań dotyczących wyposażenia zakładu przetwarzania wynikających z art. 46 ww. ustawy. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w tym zakresie były brak: urządzeń do usuwania wycieków, separatora cieczy oraz odstojnika i odolejacza.

Podsumowując przeprowadzone kontrole zakładów przetwarzania należy wskazać, że stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w przeważającej większości nieprzestrzegania wymogów formalnych tj. nie przesyłania do GIOŚ, bądź nierzetelnego sporządzania sprawozdań i zaświadczeń oraz niedopełnienia obowiązku prowadzenia ewidencji, a także nie przesyłania do Urzędu Marszałkowskiego zbiorczych zestawień danych o odpadach. Natomiast tylko w kilku przypadkach nieprawidłowości związane były z niedostosowaniem się zakładów przetwarzania do spełniania wymagań technicznych wynikających z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. W stosunku do roku 2010 liczba niedociągnięć wynikających z wymogów art. 45 i 46 ww. ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym uległa dalszemu zmniejszeniu. Chodzi tu w szczególności o wyposażenie zakładów przetwarzania w separatory i odstojniki oleju, wagi oraz zadaszenie i utwardzenie miejsc składowania zużytego sprzętu.

Podczas kontroli zakładów przetwarzania w 2011 r. zwrócono również uwagę na poziom technicznego dostosowania zakładów przetwarzania przetwarzających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zawierający czynnik chłodniczy oraz luminofor. Przedmiotowe kontrole wykazały, że w części zakładów przetwarzania, które posiadają zezwolenie na przetwarzanie zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych zawierających czynnik chłodniczy lub luminofor, proces przetwarzania tego typu sprzętu nie odbywa się, a w przypadku zebrania takiego rodzaju zużytego sprzętu jest on przekazywany do zakładu posiadającego odpowiednią technologię.

Wśród najczęściej występujących nieprawidłowości w zakładach przetwarzania, które przetwarzają urządzenia zawierające czynnik chłodniczy i luminofor należy wymienić:

- niewłaściwy sposób postępowania z substancjami kontrolowanymi (brak ewidencji, brak karty przekazania odpadów lub pokwitowania odbioru czynnika, nie przekazywanie informacji do Biura Ochrony Warstwy Ozonowej),
- brak instalacji do odzysku substancji kontrolowanych.

Na **152** kontrole w **65** przypadkach wydano zarządzenie pokontrolne, w **38** przypadkach nałożono mandat karny, a w **38** przypadkach zastosowano pouczenie. W **22** przypadkach wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska wystąpili z informacją o stwierdzonych nieprawidłowościach do Marszałków Województw.

7. Opis przeprowadzonych kontroli pozostałych przedsiębiorców objętych przepisami ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

§ 4. pkt 1. lit. f rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużyтым sprzęcie

Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska w zakresie kontroli pozostałych przedsiębiorców objętych przepisami ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym w 2011 r. skontrolowali ogółem **324** przedsiębiorców, w tym:

- **148** zbierających zużyty sprzęt,
- **132** wprowadzających sprzęt,
- **40** wprowadzających i zbierających zużyty sprzęt,
- **4** podmioty prowadzące recykling odpadów powstałych ze zużytego sprzętu.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości, podobnie jak w latach poprzednich dotyczyły:

- nie przedkładania sprawozdań do GIOŚ lub nierzetelnego wypełniania sprawozdań,

- prowadzenia działalności związanej z gospodarowaniem użytym sprzętem bez wpisu do rejestru GIOŚ,
- nie przedkładania sprawozdań do marszałka województwa,
- nie prowadzenia ewidencji odpadów,
- braku informacji o punktach zbierania użytego sprzętu
- nieselektywnego zbierania i magazynowania użytego sprzętu,
- nieuregulowanego stanu formalno-prawnego z zakresu gospodarki odpadami.

W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wydano **195** zarządzeń pokontrolnych, w **174** przypadkach pouczone kierownictwo kontrolowanego podmiotu, a ponadto nałożono **62** grzywny w drodze mandatu karnego. Ponadto skierowano **23** wystąpienia do marszałków województw oraz **9** wystąpień do wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast.

W zakresie kontroli wprowadzających sprzęt, zgodnie z art. 80 ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym **62** przedsiębiorcom wymierzono kary pieniężne w formie decyzji administracyjnych w związku z nieprzestrzeganiem przepisów ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, w tym za wprowadzanie sprzętu bez wpisu do rejestru GIOŚ, na łączną kwotę **486** tys. złotych.

W 2011 r. inspektorzy IOŚ przeprowadzili również **125** kontroli podmiotów podejrzanych o działanie niezgodne z przepisami ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Największą liczbą kontroli objęto przedsiębiorców podejrzanych o działalność w tzw. „szarej strefie”, tj. wprowadzających sprzęt elektryczny i elektroniczny – przeprowadzono **62** kontrole, oraz zbierających użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - **32** kontrole.

Najczęściej stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami był brak wpisu do rejestru kontrolowanego przedsiębiorcy, który taki wpis powinien posiadać - **83** przypadki, jedynie w **6** przypadkach stwierdzono nielegalny demontaż użytego sprzętu, czyli demontaż użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego poza zakładem przetwarzania.

W efekcie przeprowadzonych kontroli Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska:

- w **24** przypadkach wszczęli postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za wprowadzanie sprzętu elektrycznego i elektronicznego bez wymaganego wpisu w rejestrze GIOŚ,
- w **15** przypadkach wydali decyzje w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za wprowadzanie sprzętu bez wpisu do rejestru GIOŚ,

- w 8 przypadkach wszczęli postępowania w sprawie nałożenia kary w związku ze zbieraniem i transportem odpadów bez wymaganego zezwolenia,
- w 2 przypadkach wszczęli postępowanie w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku wniesienia zabezpieczenia finansowego przez wprowadzającego sprzęt,
- w 1 przypadku wszczęli postępowanie w sprawie administracyjnej kary pieniężnej w związku z przekroczeniem ilości wytworzonych odpadów,
- w 1 przypadku wszczęli postępowanie w sprawie wymierzenia kary za wytwarzanie odpadów bez uregulowanego stanu formalno-prawnego,
- skierowali 6 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w związku z nielegalnym demontażem zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Działania kontrolne przeprowadzone w 2011 r. w obrębie tzw. „szarej strefy” w zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym stały się także przyczyną do wszczęcia jednego postępowania administracyjnego zmierzającego do wstrzymania w drodze decyzji administracyjnej, użytkowania instalacji zakładu przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Spis załączników

Załącznik 1. Dział 1. Roczne sprawozdanie w sprawie ilości wprowadzonego, zebranego oraz przetworzonego zużytego sprzętu (2011 rok)

Załącznik 2. Dział 2. Roczne sprawozdanie z masy zużytego sprzętu poddanego odzyskowi i recyklingowi oraz użytego ponownie w całości (2011 rok)

Załącznik 1

Roczne sprawozdanie w sprawie ilości wprowadzonego, zebranego oraz przetworzonego zużytego sprzętu (2011 rok)

Lp.	Nazwa grupy wprowadzonego sprzętu, z którego powstał zużyty sprzęt	Całkowita masa wprowadzonego sprzętu	Masa zebranego zużytego sprzętu		Masa zużytego sprzętu przetworzonego w kraju	Masa zużytego sprzętu przetworzonego w innych państwach członkowskich	Masa zużytego sprzętu przetworzonego poza Unia Europejską
			z gospodarstw domowych	z innych źródeł niż gospodarstwa domowe			
[kg]							
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	245 733 118,57	63 257 788,14	1 491 410,04	74 497 539,60	0	0
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	46 147 617,60	13 475 277,60	224 282,05	20 006 963,75	0	0
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny	61 423 103,08	20 781 169,22	3 396 118,66	16 963 959,75	0	0
4	Sprzęt audiowizualny	58 220 022,32	18 665 319,59	297 540,17	18 898 898,25	0	0
5	Sprzęt oświetleniowy rodzaje: 2 - 5	5 743 133,81	2 705 647,44	28 6051,26	2 646 799,70	0	0
	Sprzęt oświetleniowy rodzaje: 1 i 6	28 056 166,37	2 640 649,38	429 228,70	3 252 133,00	0	0
6	Narzędzie elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych	49 846 357,63	10 846 578,69	651 492,29	11 143 192,58	0	0
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	7 835 428,85	2 579 922,16	233 422,30	3 223 936,67	0	0
8	Przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skazonnych produktów	4 501 457,18	274 379,93	207 070,53	522 053,50	0	0
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli	5 057 704,25	421 448,52	136 631,77	547 118,66	0	0
10	Automaty do wydawania	3 102 719,24	0	338 332,60	156 365,50	0	0
Ogółem		515 666 828,90	135 648 180,67	7 691 580,37	151 858 960,96	0	0

Załącznik 2

Roczne sprawozdanie z masy zużytego sprzętu poddanego odzyskowi i recyklingowi oraz użytego ponownie w całości (2011 rok)

Lp.	Nazwa grupy wprowadzonego sprzętu, z którego powstał zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Całkowita masa zużytego sprzętu poddanego procesowi odzysku innemu niż recykling	Osiągnięty poziom odzysku	Całkowita masa zużytego sprzętu poddanego procesowi recyklingu	Osiągnięty poziom recyklingu	Całkowita masa zużytego sprzętu użytego ponownie w całości
		[kg]	[%]	[kg]	[%]	[kg]
1	2	3	4	5	6	7
1	Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	373 675,00	90,05	70 256 742,70	89,58	45 028,60
2	Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego	142 890,00	87,92	12 576 737,00	86,97	19 801,00
3	Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny	77 935,00	87,43	12 781 541,10	86,92	215 344,60
4	Sprzęt audiowizualny	168 752,00	84,68	15 220 419,40	83,76	49 218,00
5	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 2 – 5	0	94,03	2 459 494,00	94,03	0
	Sprzęt oświetleniowy rodzaje 1 i 6	21 639,00	87,42	2 947 163,50	86,80	1 597,00
6	Narzędzie elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych	20 314,00	85,03	9 596 723,60	84,85	174 911,7
7	Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy	10 150,00	85,47	2 473 191,20	85,14	75 200,7
8	Przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów	1,00	67,06	292 142,60	67,06	22,00
9	Przyrządy do nadzoru i kontroli	759,00	84,29	432 098,20	84,14	1 132,00
10	Automaty do wydawania	0	83,57	17 919,50	83,57	2,00
	Ogółem	816 115,00	-----	129 054 172,80	-----	582 257,60

